

Innhold

Innledning	9
Kapittel 1	
Hva er ledelse?	11
Lederens effektivitet	12
Oversikt over hovedtilnærmingene innen ledelse	13
Kapittel 2	
Betingelser for ledelse i helse- og sosialsektoren	15
Normativ kontekst	15
Oppgavene	16
De ansatte	17
Den organisatoriske konteksten	17
Organisasjonsstruktur	33
Organisasjonskultur	37
Organisasjoner som politisk system	49
Tre aspekter ved ledelse	58
Oppsummering	59
Kapittel 3	
Ledelse og lederrollen	61
De interpersonelle rollene	65
Informasjonsrollene	66
Beslutningsrollene	67
Ledelse av kunnskapsarbeidere	70

Kapittel 4

Ledertrekk og lederatferd	78
Lederens trekk og ferdigheter	78
Ledertrekk og effektivitet	79
Lederferdigheter	85
Ledelsesatferd – hva ledere gjør	87
Ledelsesatferd – har kjønn betydning?	93

Kapittel 5

Ledelse som et samspill	96
Fiedlers kontingensteori	96
Hersey og Blanchards situasjonsorienterte ledelsesteori	103
Leder–medarbeider-utveksling	105
Lederskap som beslutningsprosess: Vroom og Yettons modell	108
Ledererstatningsteorien	113
Yukls «Multiple linkage»-modell	117
Karismatisk ledelse	122
Fra transaksjonsledelse til transformasjonsledelse	125
Autentisk ledelse	130
Ledelse på norsk	132

Kapittel 6

Ledelse som utøvelse av makt	136
Posisjonsmakt	137
Personlig makt	138
Politisk makt	139
Innflytelsesmåter	141

Kapittel 7

Ledelse og konflikthåndtering	144
Hva er en konflikt?	145
Konflikttyper	145
Latente og manifeste konflikter	148
Erkjennelse av konflikten	149
Konfliktatferd	150
Konfliktutganger	152

Konfliktutfall	153
Konflikthåndtering	154
Kommunikasjon og konflikthåndtering	158
Kommunikasjonsproblemer – hvordan overkomme dem?	162
Konflikter i helse- og sosialsektoren	165
Oppsummering	166
Kapittel 8	
Ledelse og organisasjonsutvikling	167
Planlagt endring	168
Organisasjonsutvikling og motstand	174
Lokale endringsmodeller og egenanalyse som problemløsningsmetode	179
Endring og deltakelse	180
Lærende organisasjon	184
Kapittel 9	
Ny offentlig styring og krav til ledelse i helse- og sosialsektoren	190
New Public Management – og ledelse i offentlig sektor	191
Strategisk ledelse	193
Mål- og resultatstyring	196
Balansert målstyring	201
Forutsetningene som målstyringskonseptet bygger på	204
Helse- og sosialsektoren – er forutsetningene til stede?	205
Service- og kvalitetsledelse	212
Reformer fra tilbuds- og etterspørselssiden	218
Hvor mye er det å hente?	225
Debatten om New Public Management (NPM)	231
Lean-produksjon	236
Tillitsbasert ledelse	239
Kapittel 10	
Ledelse – en helhetlig forståelse	243
Individuelle trekk ved lederen	246
Forventninger og oppfattelsen av rollekrav	247
De mellomliggende variablene	249

Situasjonelle variabler	251
Ledelsesatferd på kort og lang sikt	259
Avslutning	260
Litteratur	263
Stikkord	277